

Bréfa- og málasafn 1967, seinni hluti

Bjarni Benediktsson – Forsætisráðherra – Bréf – Ásgeir – Ásgeir Pétursson – Barbro Gustafson – Bjarni M. Gíslason – Memorandum vegna hugsanlegrar samningsgerðar við Holland um menningarsamskipti
– Pétur Eggerz – Louis Dreyfuss – *Who's Who In America*

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-34, Örk 7

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Áelli 6. júní 1967.

Áura foretissráðherra

Þjarni Benediktsson
Góði vin!

A.Ö. gefur til efni langar mig að senda þér nokkrar línur með Guðlaugi minum sem hér er sladdur.

Þú þegar aðeins er skammt til þess augnabliks, er hver og einn er einn með sjálfum sér í kjörlefa, er ekki úr vegi að segja frá þér að það er í fyrsta sinn, sem ég greiði mitt atkvæði með hangandi hendi, vegna þess ófremdar ástandis sem á sér stað í hvert sinn sem skilla skal upp hér í Vestfirða kjördæmi. Það er á bægð með að salla sig við að verða að gefa þeim manni kjörfylgi, sem í hvert sinn hefur bægð út af listanum þeim manna sem mest hefur haft fylgið og alltaf með fámennu ófstopa blíkku, og til þess notað aðferðir sem einungis eru til taks skilmanna, Þannig hafa farið þeir Kjartan, Gíli, og Þorvaldur.

Ög verð að jafna það að ég er mjög þánægð.

og lái eugum þó að ríðin sjóði enn í
mómmum eftir þess fádenna aðgerðis, sem
miðskjörn viðhafði í þessu máli, þó það
er öllum augljóst, að hún hafði til þess
fullan rétt að líta í kröfu 700 kjósenda
með lítillssemi, þar sem fundurinn á
Fafirði, var allur í skapabrollum og aðferð öll við
lista sköpunina forsmán.

Stærri fimst að ekki sé í slíkum tilfellum
líkid langt fram - af miðskjörnum - að vilja
fjórta samheldni flokksins í Tjúftjanda kjördæmi.
Fyrir detur við Málth. Þórnason, sem ekkert fylgti
í neimskáðar svo tiljandi sé, nærna um 100 manna
kliku í sjálfum Fafirði - allskáðar illa keymtur, sem
best sést á þó að rátað slíkum óþverra vilja, sem
fæstis almennilegir menn koma, og þó inn komri
tveir menn af D. lista ~~þarna~~ hér nið. Þá er
það vegna flokksins en ekki fylgtis Málthiasor
þó á hann líta flestir sem illan hlut, og missi
flokksurinn fylgti hér - sem og get vel þrist við
þá getur Miðskjörnum fast sé og Málth. þó til tekna
eða taps eftir vilt. Þeir Júlíusar hafa svo sem líkid
þau orð falla að þorvaldi skuli unkennt af illa
en eitthvað er það

July 3rd 1967.

Dear friends,

We thank you for your kind telegram on the seventeenth of June, which came just when some of your old comrades in Iceland were visiting us again. Among them were our old friend General A. Henderson, whom we had with his wife at our home.

Elections to our Althing were held on the eleventh of June, and although our party lost more than we liked of votes here in Reykjavík, the Government parties as a whole won the same number of seats as before, we lost one the Social-democrats gained one. Last week the party-organizations decided to carry on as before, although we have to make a new coalition-agreement before the Althing convenes in October. The present Government is, therefore, fairly certain to carry on, but we foresee a lot of difficulties on account of a great fall in the

prices of frozen fish and herring-products. Just the same we were glad to win again after having already been in power uninterruptedly for eight years.

From our family we have only good news. We repeat our thanks for your telegram and send our congratulations, for the fourth of July.

July 4th.

Before they finished typing this letter I went yesterday flying with your Ambassador, Mr. Rolvaag, up into the interior of the country to see the American astronauts. We were just returning after a very fine and most interesting trip. With our kindest regards

Yours sincerely
Bjarni

H.E. Ambassador and Mrs. L. Dreyfus
370 Hot Springs Road
Santa Barbara, California
U. S. A.

505: vinur!

Ég hef átt mig á þessum kynni minni
~~stótu~~ stótu mála þinna. É - þar
skemmt af at segja, at eins og ein
kerfi, þá er viðskiptavinurinn samnála
ann, at ekki sé nút at fjölga
starfsmönnum - þann. Ánnat mála
er, at líklegt verði viðhöft um
dagsetningu heimabornu þinna. Aldrei
mátti þar þá um ánnat at
væta er tiltökulega stuttan tíma
sem þú ert at senda um við
Ágna. É - eins og ég hef áttu sagt
þar, þá hlýtur þat at vera á
valdi utanríkisráðgjafisins,
hvernig þat stöðsetur starfsmann
sinn, og geta at ein ekki blóðet
sein - þat mála, enda gjóst, at
stíllagan fresti lefa verit veittur.
Mér þykki leitl at geta ekki
gætt fram um þessu á þann
veg, sem þar líkur, en þú verður at
skilja, at ómögulegt er fyrir okkur at
stíva þar tilfærslu og skipun
stótu, sem utanríkisráðgjafinn átt vel at
hugsa mála tilu reitar. Illt bestu kvæsum

506!

Hr. ambassadeur
Petar Vygerz,
Körnerstraße 5,
Bad Godesberg,
Bundesrepublik Deutschland

København, den 23. februar 1968.

Kære Bjarni Benediktsson.

Modtag min hjertelige tak for den venlige lyk-
ønskning, du sendte mig i anledning af min udnævnelse til
statsminister.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Hans H. Hansen'.

4.4. 1967

Heiðraði forsætisráðherra Bjarni Benediktsson!

Gripinn selli hrifningu, eins og sveitamönnum er tant þegar þeir eignast sunnudagsflíkur, get ég ekki látið hjá líða að skrifa yður nokkrar línur og þakka fyrir rausnarleg laun. Ég skoða ráðstafanir stjórnarinnar sem vináttuhandtak þjóðar minnar, og aðeins hugsunin um það gerir mig hamingjusamari en orð fá lýst. En sá fögnuður helst í hendur við uppfyllingu þjóðarstólts, því einginn hefur þráð það meira enn ég, að geta sagt og sannað meðal samherja minna hér í landi, að íslenska þjóðin væri í einu og öllu sjálfri sér samkvam í handritamálinu.

Það var fallega hugsað og drengilega gert, að gefa mér aftur það sem ég yfirgaf 1951, þegar ég réðist í það að víða að mér rökum gegn danska nefndarálitinu. En eftir að bókin kom var togað í mig úr svo mörgum áttum um ráðstafanir og viðbúnað margskonar þar áttuáferða, að mér var ómögulegt að gegna kenzlustörfum upp úr því. Heilladrýgst varð gjafatillagan danska. Upphafsmaður hennar var Jörgen Bukdahl. 11.10. 1957 skrifaði hann til mín, að áróðurinn um "heimtafrekju" Íslendinga væri orðinn svo magnaður, að það yrði að knésetja hann á einhvern hátt, og hann bar þá fram þá hugmynd, að stofna mætti danskt félag þess efnis, að Íslendingar ekki ásaðust neitt, heldur Danir sjálfir - ásaðust í að gefa handritin. Og hann spurði, hvort ég geti ekki fundið naga þáttakendur meðal vina minna í Danmörku. Seinna var félagið stofnað og Bent A. Koch valinn sem formaður, meðal annars vegna þess, að hann bjó í Höfn. Öll vinna um viðbúnað var lögð í mínar hendur, en á leyndilegann hátt. Og 9/1 1958 getur Bent A. Koch skrifað til mín meðal annars þetta: "Jeg tør rolig sig, at uden dit grundlæggende arbejde i hele denne sag havde det næppe været muligt at nå så langt for udvalget. Dette er understreket af BAK."

Ég nefni þetta að gamni, svo þér sjáið að mitt starf var ekki eingöngu falið í áróðri, heldur í raunverulegri vinnu, sem var vandasamari og kostnaðarfrekari en margann grunar. Af sérstökum ástæðum þykir mér vænt um að þjóðin mín hefur skilið þetta. Starf mitt var nefnilega á margann hátt byggt á atvinnu kona minnar. En nú er heilsa hennar biluð, og hún á kannski aldrei eftir að sinna kenzlu-

BJARNI M. GISLASON

Kildebakken 27

Telefon 240 . Ry Station

störfum framur. Það er gaman að geta sagt þemmi, að íslenska þjóðin hafi breitt erfiðleikunum í öryggi og opnað mér möguleika til að starfa áfram. Því ekki get ég hugsað mér að setjast í helgann stein. Ég er fæddur við marr ára, þegar menn reyndu að afla sér söðningar. Ennþá heyrir ég þetta marr, eins og einfalda réttlætiskröfu lífsins. Ég verð að róa á einhver mið - og sækja afla eins og tómthúsamenn fyrir vestan.

Með kærri þökk - og vinsemi og virðingu.

Bjarni M. Gislason.

31/867

Kari Bjarni,

þú minnst á það við mig í
vetur, þegar þú bankastjóri og
fri háus voru gestir ykkar í
dveðju bót f. Benfield, að ég athugaði
hvada samningar hafa verið gerð-
-ir við önnur lönd um men-
-ingarsamskipti, en þú hefur áhuga
á slíkri samskiptum við Holland.
Síðan ítrekaði þú áhuga sinn
- og undirstríkaði jafnframt að hann
gæti heft áhrif; heimalandi sínu
á það að slíkum samsk. umst.

yrði þau vel þelid.

Ég bið þig afsökunar á þíu
at þetta hefur drepist og þykir
leitt að ég hef ekki gætt gert
sauril. hlutlega fríttu þu
þetta, en bið þig að taka viðann
frá verkitt.

Besta dóttur

þinn einl.

Asgeir

Memorandum

vegna hugsanlegrar samningsgerðar við Holland um menningarsamskipti.

1. Eini tvíhliða (bilateral) samningurinn, sem Íslendingar hafa gert um menningarsamskipti, er við Sovétríkin. Ég veit ekki fyrir víst hverjir önnuðust undirbúning þeirrar samningsgerðar af okkar hálfu. En ljóst er, að af Íslands hálfu hefur átt sér stað auðsær barnaskapur eða þá beinlínis sviksemi, því svo er frá gengið í samningunum, að okkur er ætlað að hafa menningarsamskipti við Rússa einvörðungu "gegnum" opinbera aðila í Sovét, þ.e. Rússar kontrolera starfsemi okkar með afskiptum stjórnarvalda, en þeim er á hinn bóginn frjálst að snúa sér til hvers þess aðila hér, sem þeir kjósa, t.d. privat menningarfélag, svo sem MÍR. Þessi samningsmáti veitir Rússum auðvelda aðstöðu til þess að infiltæra hér að vild, með blessun Íslendinga upp á vasann. Væri raunar fróðlegt að fá skýrslu um framkvæmd þessa athyglisverða samnings.

Það er sérlega eftirtektarvert, að það var á grundvelli þessa samnings, sem framkvæmdastjóri sjónvarps og útvarpsstjóri, þ.e. forstöðumenn helztu útbreiðslustofnana á Íslandi fengu nýlega "utanstefnu" til Rússlands. Svo napurt var grínið, að Morgunblaðið sló því upp, sem talsverðri frétt, að þessir menn væru komnir heim frá Sovétríkjunum úr boði, og "gætu þeir fengið" sjónvarpsefni frá Rússlandi. Þetta gerist sömu dagana og verið er að loka fyrir Keflavíkursjónvarpið og aðmírallinn er látinn segja að það sé vegna þess að við "getum ekki fengið ókeypissjónvarpsefni".

Það ætti ekki að þurfa mikla skappskyggni til þess að sjá, að sú pólitík, sem hér er viðhöfð, á eftir að hefna sín. Hún verkar eins og áburður á illgresi. Nato-málin eru framundan. Hér sést einu sinni enn, að Kratar bera meiri virðingu fyrir skóla-

dúxum, sem vilja skrökva sig út úr vandanum, en þeim, sem hafa kjark til þess að láta ekki hræða sig frá því að segja satt og reyna að gera rétt.

2. Umræður hafa farið fram um gerð menningarsamnings við Tékkka og Pólverja, en úr framkvæmdum hefur enn ekki orðið. Þarf auðvitað að vera vel á verði um það, að ekki verði farið eins að og gert var við Rússa.

Það eru líkur á því, að rétt sé og gagnlegt að gera menningarsamninga við kommúnistaríkin. En slíka samninga verður að gera með opin augun. Og það má þá ekki fela það fullorðnum börnum, eða óvönduðum aðilum. Nútíma áróðri er mjög smeygt inn í menningarmálin og kunnugt er, hve við erum oft berskjaldaðir fyrir slíkri starfsemi, sem bæði stafar af reynsluleysi og skorti á varúð.

3. Fulbright-samninginn mætti að vísu telja bilateral samning um menningarsamskipti á alveg afmörkuðu sviði. En ég sé ekki ástæðu til þess að rifja efni hans upp, svo vel sem þér er kunnugt um hann.

4. Menningarmálanefnd Evrópuráðsins.

Með staðfestingu Evrópusamningsins um menningarmál, gerðist Ísland aðili að multilateral menningarsamskiptasamningi. Þú skipaðir mig í þá nefnd 1955 og ég komst með aðstoð Dr. Hayes frá Írlandi, í stjórn Cultural Fund, sem veitti styrki til menningarstarfsemi milli tveggja aðildarríkja í senn, o.fl. Komust þannig á skipti á háskólakennurum, sbr. heimsókn Dr. Carlo Schmidt, Dr. Koch frá Kbh., Dascalacis frá Grikklandi og margra annara. Gagnlegt er að veita háskólanum nýtt blóð og svolítið alþjóðlegri blæ, því full mikil þröngsýni og sveitamennska svífur þar yfir vötnunum.

Þá komust á skipti á iðnaðarmönnum, forstöðumenn stofnana gafst kostur á að fara utan, sbr. t.d. þegar forstöðumenn safnanna fóru til Írlands að skoða handrit og vörzlu þeirra. Tugum kennara var komið utan og gefið var út sýnishorn ísl. bókmennta á ensku, auk ýmissar annarar starfsemi.

Þegar ég hætti í ráðuneytinu var B. Th. settur í minn stað í menningarmálanefnd Evrópuráðsins.

5. Unesco: Vegna yfirlitsins er rétt að minnast þess, að við erum aðilar að þeirri stofnun nú, en margir voru andvígir þátttöku okkar. Eru þó líkur á, ef rétt er á haldið, að við mætum hafa talsvert gagn af þeirri stofnun t.d. í sambandi við endurskoðun á og aukningu tæknimenntunar, sem er auðvitað meginforsendan fyrir þeirri augljósu stórbreytingu, sem verður að eiga sér stað, að við byggjum í framtíðinni fremur á öðru en afla og tíðarfari. Ég ætla reyndar að koma til þín á næstunni að ræða við þig um það hugðarefni mitt.

6. Sýnilegt er að það gæti orðið meira en kurteisinn ein að gera menningarsamning við Hollendinga. Þeir eru vissulega ein stábilasta menningarþjóðin. Það er líka hyggilegt, að gera sér grein fyrir því, að þeir eru í rauninni smáþjóð, sem hefur án efa svolítið gaman af því að leiða enn minni bróður. Við höfum allt að vinna og má sannarlega margt af þeim læra, - jafnvel fyrir svona menningarséni eins og okkur. Væri þá helst að gera slíkan samning á viðtökum grundvelli og reyna að láta hann einmitt ná til atvinnulífs, að svo miklu leyti, sem samrýmist hugtakinu. Mætti þannig m.a. fá hingað fræðimenn og rannsóknarsérfræðinga á mörgum sviðum, sem flytja með sér hugmyndir, koma auga á ónotuð tækifæri og glæða áhuga - ekki sízt unga fólksins. Okkar menntafólk gæti líka aukið viðsýni sína þar ytra.

7. Prósedúrur: Menningarsamningum er komið á milli ríkja að hætti almennra milliríkjasamninga. Væri því eðlilegt að byrja, að því er til Hollands tekur, á því að utanríkisráðuneytið óski viðræðna við sendiherra Hollands, sem situr víst í London. Þar sem hér er um að ræða ríki, sem ekki hefur sendiherra í Reykjavík, væri líka eðlilegt að fela sendiherra Íslands erlendis að undirrita samninginn í höfuðborg hins ríkisins. Það mun föst venja að menntamálaráðuneyti landanna séu höfð með í ráðum. Svo væri líka til sú leið, að láta smánefndir hittast í höfuðborg annars hvors ríkisins og semja um málið.

8. Ástæða er til þess, að benda á það, að réttu lagi á að ratifísera svona samninga á Alþingi, ekki sízt ef þeir hafa e.h. pólitískt gildi. En Agnar Kl. og B. Th.

sem ég held að hafi aðallega annast samn. við Rússa, munu ekki hafa talið samninginn við Sovét í þeim flokki og hann því aldrei þorinn undir þingið.

9. Norðmenn telja þessi mál svo þýðingarmikil að þeir hafa stofnsett sérstaka ráðuneytisdeild: "Kontoret for kulterelt samkvem med udlandet". Væri full ástæða til þess að kynna sér vandlega skipulag þeirrar stofnunar og þá reynslu, er fengin er af henni.

Ég bið þig velvirðingar á þessum handahófskenndu athugasemdum, sem ég hripa upp hér heima hjá mér, án nauðsynlegra gagna. Ég myndi reyna að vinna þetta upp betur, ef þú telur ómaksins vert, að gefa þessum málum frekari gaum.

Borgarnesi, í sptembermánuði 1967.

11
Asg. P.

Kårby Fornåsa den 22 mars 1967

Kära isländska vänner!

Vi sjunger i Sverige vid jul en visa där det bland annat står " att efter jul så kommer påska.." Det är inte utan att jag får den i tankarna när jag dagarna före påsk sätter mig att skriva ett tack för den vackra och innehållsrika boken som jag fick till jul. Ett varmt tack för den! Det är bara en sak jag är ledsen över och det är att det inte finns någon isländsk-svensk ordbok, så att jag kan läsa i den. Det finns ingen svensk-isländsk heller, och jag har funderat mycket över varför det ska vara så svårt att få till stånd. Vid den stora middagen i Stockholm satt jag bredvid en av våra professorer i Nordiska språk vid Stockholms Högskola, professor E. Wessén. Jag frågade honom om denna sak, hans a att arbete hade pågått i 10 år och det går så sakta. Jag har undrat så mycket om man inte på något sätt kunde skynda på detta, och tänkte att vid tillfälle tala med Islands ambassadör i Stockholm och med Föreningen Norden. Men det har inte blivit av, det är så mycket annat som ska skrivas och ordas om... Nu ska jag i alla fall försöka diskutera detta med några som kan tänkas ha intresse för saken, när vi kommer till Helsingfors. Jag hoppas nämligen få fara med dit.

Jag tror att det skulle vara av stort värde för kontakterna att få någon form av ordbok, den behöver inte vara så stor eller märkvärdig. Det är ju också så att vi har inte någonstans där vi kan läsa om uttalet av isländska ord. Jag har bara en isländsk grammatik, och där får man inte ut mycket av det.

Sen sänder jag med det sista som jag skrivit från Island. Jag är inte nöjd med den artikeln, men det är man väl aldrig. Jag har gått och tänkt på den så länge att när det väl blev nerskrivet så motsvarar det inte vad som fanns i mina tankar. Det var den starka känsla för sitt eget land som jag mötte, samma känsla som jag själv så ofta känt, och jag menar att det man känner inför sitt eget land och sin egen bygd, det är inte beroende av att solen

alltid skiner och blommorna doftar.. Det blev alltså inte som jag tänkt, men nu vet jag att dröjer jag längre med att skriva ner det så kanske det inte blir alls. Det kommer nya intryck intryck om åren går för länge. Jag hade kanske ibland drömt om att fara till Island på den varmare årstiden, men det blir troligen inte av, och skulle det mot förmodan någon gång bli av så får det väl bli nya ord av de intrycken...

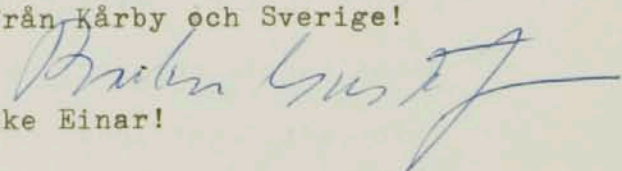
Den här artikeln har jag inte lämnat till någon tidning än. Jag har min egen lilla tanke med den, i varje fall ska jag försöka innan jag lämnar den till någon tidning. Jag tänker skicka den ~~den~~ till Sveriges Radio för att se om den möjligen kan användas vid något tillfälle. Här i Sverige är det så att Televisionen har brett ut sig så mycket på radions bekostnad, men vi har så mycket intressanta och fina program i radion som ger mer än många TV-program. Sen har jag haft en liten kontrovers med en ung man som varit i Island och spelat in ett program om nöjeslivet just nu, det var förståss för något år sen. Jag skrev till honom och anmärkte på att han inte hade med de fina pojkarna som vi fick höra, Savanna trio. Jag fick till svar att de var så bra att de fick ett särskilt radioprogram i stället. Men det hade varit ännu bättre den gången om alla som satt framför TV-rutan hade fått höra och se dessa fina förespråkare för isländsk sångkonst. Få nu se om det kan bli några minuter i vår radio, annars får jag lämna det till någon tidning.

Och så har vi fått en alldeles ovanligt tidig vår här i år. Isarna har gått upp och krokus och snödroppar har blommat flera veckor. Det är väl någon månad tidigare än förra året..

Och så måste jag till sist säga, att det är så många gånger jag med stor glädje tänker på den oktoberdag vi fick ta emot våra isländska gäster här i Kårby! Det var nog ett av de allra roligaste kalas vi haft och det minnet kommer sent att förblekna!

Med hjärtliga hälsningar från Kårby och Sverige!

Och så naturligtvis hälsningar från min make Einar!

Han talte: "Fager blommar liden den aldrig tyckts mig mera
fager förr

Min gula åker väntar skördetiden

För mig finns ingen väg från hemmets dörr"

Verner von Heidenstam

Så levande hela tavlan alltid stått framför mig! Den fredlösa Gunnar på Hlidarende som står på det grönskande tunet på sin gård framför det låga timrade huset, som i min fantasi var rödfärgat innan jag visste att forntidens färg var tjärbrun eller väderbitet grå.. Den blommande liden och det mogna sädesfältet och kvällssolens sneda strålar över en tavla som andades frid och fulländning, långt från ofred och blodshämnd. En bild av en man i ett fjärran land i en för länge sen svunnen tid - en man som kände så starkt att det inte fanns någon väg från hemmets dörr...

Så annorlunda verkligheten var.. Det fanns inga lummiga leende hagar, inga grönskande tun och inga mogna sädesfält. Det var Februarius gråvita ljus över skoglös mark, som knapphändigt doldes av ett snålt tilltaget snötäcke. Det grönskande tunet kunde ha funnits där en annan årstid men aldrig skulle någon sommarvind gå i blommande lid eller någon septembersol lysa över vajande sädesfält...

Horisonten var vid av hav och hed, där fanns fjället men där fanns inga konturer av träd, ingen gran eller fur, inga vitstammiga björkar eller knotiga aplar. Bara det låga riset. Träden hade funnits där en gång i forntiden men människorna skövlade skogen och deras husdjur fåren svarade för att återväxten aldrig kom igång. Vinden gjorde sitt, stormarna slet i det tunna jordtäcket och den hårda vulkaniska marken gav föga grogrund. Klimatet var också annorlunda en gång i fjärran sagatid. Då växte kornet på åkern där nu bara gräset frodas. Det mognar inga skördar på Hlidarendes tegar men gräset växer saftigt och tätt och de odlade vallarna skördas till hö och ensilage.

-- Vi står på tunet hos en isländsk bonde i Mosfellssveit. Fjörås Fjölårsgräset är gråbrunt och det svarta lavagruset knastrar under foten. Här finns inga låga timrade hus - vad som döljer sig under den vita färgen på boningshus och ladugård vet jag inte, men taket är av samma korrugerade plåt som så många tak och hus inne i Reykjavik. På ladugårdsbacken står en grå Ferguson-traktor och inne i ladugården lyfter korna huvudet från foderbordet och betraktar de långväga besökarna medan den lille kalven tar ett glädjeskutt i sin hörna. Naturligtvis finns det mjölkmaskiner. Varmvattnet kommer från den stora ledningen som går från de varma källorna ner till Reykjavik. Den går alldeles förbi gården och det är hur enkelt som helst att dra ett rör därifrån, det ligger synligt ovanpå marken.

Det finns inte mer än omkring 6000 bönder i Island idag. Den urgamla försörjningen med åkerbruk och boskapsskötsel, som var de invandrande landnamsmännens förnämsta, har fått vika för andra yrken. Men många av gårdarna ligger ännu idag

på samma plats som för tusen år sen, och de bär ännu samma namn. Och fast deras brukare aldrig varit så få som nu, så har det isländska jordbruket aldrig producerat så mycket.--

Annorlunda ~~lax~~ jord, annorlunda land... Ja, för den som kommer från ett annat land men inte för den som kallar denna jord för sin. Som vuxit upp med trädlösheten och lekt bland lavans formationer.

'i far med buss på slingrande vägar över fjället, yrsnön drar sitt stråk och isgatan blänker till. Broarna över vattendragen verkar oroväckande smala; man andas lättad ut när man kommit över till andra sidan. Men den verkliga sensationen kommer när bussen plötsligt kör ned i älven. Det knastrar och knakar i den isiga kanten, men chauffören manövrerar skickligt och vant även i denna för oss passagerare så ovana situation.

-- Och Vigdis berättar. Vigdis, det är den unga studentskan, som är vår färdledare i bussen. Hon berättar om lavan, om den bruna lavan och den svarta lavan, om jordens glödande innandömen och de heta källorna som kommer därifrån. Om klippformationerna vid Tingvellir, om dränkgölen, om tallarna som planterats bredvid vägen. Om sommarstugor på höjden och bondgårdar i dalgången.. Hon berättar livfullt och engagerat, hon är söt där hon sitter på motorhuven i sin blå jersgydräkt med mikrofonen i handen. Så tunnklädd mitt i vintern, tänk vi som trodde att vi reste till ett land med arktisk kyla och så är här mildare än i Sverige!

När vi vänder in på sista sträckan mot Reykjavik säger Vigdis, att vi får fråga om det är något vi vill veta. Jodå, vi frågar om lite av varje på våra olika nordiska språk. Men var det inte en svensk röst, som kom med frågan från en av de bortersta bänkarna i bussen: "Vad gör ni på vinter??"...

Vigdis rätar omedvetet på sin blonda nacke och rösten får en stolt klang: "Vad vi gör på vintern? Precis detsamma som människor i andra länder! Vi arbetar och vi roar oss, vi läser böcker och går på ~~at~~atern..."

-- Vad gör ni på vintern... En så underlig fråga.. Säkert var det en storstadsbo som kom med den. Jag har själv fått frågan, hört den från undrande stadsbor, som betraktar landet som ett sommarviste, dit man far på semester och skollov. Där solen bör skina medan man tar igen sej i hängmattor och på badstränder..

Tänk att den frågan skulle komma också här! Med den undermeningen: Vad kan ni hitta på att göra i detta avlägsna land! Lite överlägset, utifrån, medlidsamt... Tänk så förnärmad frågare skulle bli om frågan vändes tillbaka!

Vad gör vi människor på den plats som blev vår? Vi arbetar, vi fyller de uppåtgifter som blev våra.. Vi äter och sover och använder vår fritid till det som intresserar oss. För varje människa är hennes hem medelpunkten i den stora världen. Det finns en självklar bundenhet vid hemmet, inte alltid medveten och inte nödvändigt beroende av jord och mark. Den fasta punkten kan också vara en våning i ett storstadshus; man stänger sin dörr om sig själv och sin värld och lämnar allt annat utanför..

Men det är fler och fler människor som lever längre bort från jorden, som trampar konstlad mark av sten och asfalt. Ser de kanske annorlunda på jorden, måste marken grönska för att tillfredsställa ögat? Kan de inte stanna inför mörk vilande jord eller tigande klippor? Väntar de alltid på den blå vårhimlen med sjungande lärkor utan att förstå att det är samma himmel som den grå novemberdagens? Måste naturens skönhet ~~vaxa~~ alltid vara leende och färgrik för somliga människor, vara problemfri?---

γ- Det skimrande sköna i Island, det mötte oss i synen över Vatnajökul. Där steg den ändlösa vitheten, orördheten fram - och kvällshimlens toner i rosa och blått fullbordade tavlan av sträng artisk skönhet. Tidlös, ändlig, orörd av människohand... vilande och ofruktbar..

En del av landet, men ingen boplats för människor. De fanns därborta, i dalgångarna och vid fjordarna, utmed kusten. Där marken var grå och svart och där de vita riporna behövt låna fårens päls till skyddande förklädnad när det tunna snötäcket smälte bort...

--- Utomståendes värderingar och uppfattningar om det som blev vårt hem på jorden betyder egentligen inte så mycket. De ser det ju utifrån, det som vi ser inifrån...

Vi ska lära oss förstå det! Att det på varje ort, i varje land i vår värld bor människor för vilka just deras boendeort är medelpunkten i den stora vida världen! Den medelpunkt där de lever sitt liv.. drömmer, hoppas, arbetar, gläds, sörjer.. åldras...

-- Det fanns ingen skimrande kvällssol över Hlidarende.. Inga vajande mogna ax, inga leende hagar.. Men hemmet och landet var ändå lika kära. Det sade den stolta klangen i Vigdis röst!

Bárbro Gustafsson

WHO'S WHO IN AMERICA

PUBLISHED BY MARQUIS—WHO'S WHO, INC. (THE A. N. MARQUIS CO.) • Marquis-Who's Who Building, 200 East Ohio St. • Chicago, Illinois 60611

Superior 7-2008

1897 - Our Seventieth Year - 1967

Dear Marquis Biographee:

Your basic biographical data, as made of record with our compilers, are enclosed. The duplicate file card containing them has been removed from the Marquis National Biographee Reference File and sent to you for the purpose . . . of importance to you as well as to our Editors . . . I bring to your attention below.

This carded record of your principal data is regularly kept, in duplicate, in the WHO'S WHO IN AMERICA Section of the NBR File. This section is now under thorough revision for immediate use by the compilers of the new 2,600-page Thirty-fifth Edition of WHO'S WHO IN AMERICA which will contain career sketches of more than 65,000 notables.

* * *

So that the compilers will have down-to-the-moment data before them when preparing the new edition of WHO'S WHO IN AMERICA, our Editors have asked that I send you your duplicate file card with a request for your cooperation to the extent of noting directly on it - or having so noted on it - any important changes and/or additions occurring DURING THE LAST THREE MONTHS AND NOT ALREADY BROUGHT TO THEIR ATTENTION, and then having it mailed back to them . . . as promptly as is practicable . . . in the accompanying self-addressed postpaid envelope.

I emphasize the DURING THE LAST THREE MONTHS AND NOT ALREADY BROUGHT TO THEIR ATTENTION because you have been asked periodically for revised data. However, any revised data you then sent have not yet been entered in the NBR File - they are presently in a "hold file," and will be entered permanently in the NBR File, together with any new data you may now supply, as a single clerical processing.

Of course, if you notice errors in names or dates on the enclosed duplicate by all means indicate them, too.

When your duplicate file card is received from you, it will be carried down to date from all changes or additions you have brought to our attention since the last publication of your listing in WHO'S WHO IN AMERICA, including any you now send. It will then be made available to the compilers of the new Edition.

That extending this cooperation is obviously in both your interest and the Editors' will not in the slightest lessen their appreciation of it as a vital assistance in assuring reference competency to Marquis compilations.

I feel you will also agree it is fitting to mention that in addition to endeavoring to assemble current and accurate data regarding those selected

for listing in the Marquis National Biographee Reference File . . .
and, in your case, of course WHO'S WHO IN AMERICA as well . . .

we extend to those biographees, as some tangible reciprocation
for their cooperation in supplying such data to our Editors,
considerable discount preferences which they may apply on their
personal advance-of-publication bookings of any of our biograph-
ical dictionaries in which they are listed.

It goes without saying that you are welcome, on returning the enclosed card, to
take immediate advantage of those biographees' subscription privileges as appli-
cable to the forthcoming new Volume 35 WHO'S WHO IN AMERICA (\$25.55 for prepaid
subscriptions, or \$28.85 for those to be billed-on-delivery), instead of the
regular prepublication retail price of \$35.00.

Copies of WHO'S WHO, specially bound in genuine leather with your name imprinted
on the cover, are available at your option at an additional cost of \$7.50 per copy.

Accordingly, a suitable form will be enclosed which, when validated by your signa-
ture, so provides - using the postpaid, self-addressed envelope for returning your
M.N.B.R. File card for it, also, is entirely in order. (WHO'S WHO for vocational,
professional, or commercial reference usage is of course a tax deductible expense.)

*

*

*

And I know it need not be restated here, as you have been previously - and are cur-
rently - listed in WHO'S WHO, that no obligation whatsoever on your part attaches
to extending the cooperation with our staff here bespoken. Instead, as I have pur-
posely emphasized in this letter, the Editors consider an obligation is placed on
them, and we offer both tangible and intangible reciprocation to the best of our
ability.

May I not here thank you in advance in anticipation of our receiving that cooper-
ation from you?

Sincerely yours,

Jackson Martindell
Publisher

WA/NBR
Four Enclosures

OF INTEREST TO ALL "WHO'S WHO" biographees . . .
and all who use "WHO'S WHO"

When the sermon by Dr. Frederick Brown Harris, Chaplain of the U. S. Senate, which is reproduced overleaf, was called to the attention of the Editors of Who's Who, after being printed in the Washington Star, Dr. Harris' permission to reprint it was requested. Dr. Harris, in granting that permission, wrote in part as follows:

FREDERICK BROWN HARRIS

CHAPLAIN
OF
THE UNITED STATES SENATE

OFFICE OF THE SENATE CHAPLAIN
THE CAPITOL
WASHINGTON, D. C.

I'm sure you realize that I have the highest confidence in the impartial standards by which Who's Who decides the names which ought to be given a place between its covers. In times when so many recognitions are purchased by influence and by underhanded maneuvers without basis of real achievement it is refreshing to find an enterprise such as yours which does a magnificent job without fear or favor.

Yours cordially
Frederick Brown Harris

OVERLEAF — DR. HARRIS' STIMULATING SERMON BASED ON "WHO'S WHO"

Who's Who

By DR. FREDERICK BROWN HARRIS
Chaplain of the United States Senate

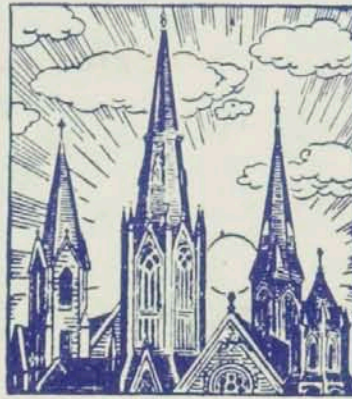
Reprinted by the editors of WHO'S WHO IN AMERICA because of its profound message, with regrets that they are unable to publish the biographies-in-brief of those who do their best with one "talent," as well as attempting to list those men and women who merit recognition for able use of five "talents."

"Who's Who in America" has for many years listed the "notables" in this land of the free. By many this annual volume is thought of as a category of the great and the near great. It is a record of success attained in various vocations. It is fitting that there should be such volumes setting forth the services and accomplishments of those who in some way conspicuously serve their generation. However, to be given a place in "Who's Who" by no means lifts the one thus entered into the stratosphere of true greatness. There are necessarily many omitted whose names shine in the kingdom of service and of dedicated gifts with a radiance as great if not greater than many whose names are selected for a niche between the covers of the coveted "Who's Who." However, always there are some truly great whose records are emblazoned there. It is the mark of a small soul not to be glad for genius and greatness in others. Thomas Carlyle declares "No sadder proof can be given by a man of his own littleness than disbelief in great men."

Just as England has her Westminster Abbey and France her Academy, so America has her medals of distinction and her Hall of Fame. Just as Sweden has her Nobel Prizes for outstanding achievement in science, literature, and service to humanity, so we have our Pulitzer prizes—and of course other ways of recognizing shining excellence in fields of creative thought and action. But by far the bulk of human greatness is never recognized by medals or prizes. It is not recorded in any edition of "Who's Who." But such names are not left out of the more important Who's Who of men and women who have done their best—who have measured up to their capacity.

It is not the function of democracy to bid all who share its freedom to attain or surpass the heights of achievement reached by someone else; it is the glory of democracy that it furnishes the opportunity for each person to become the best that it is in him to be. "Know thyself" is an ancient admonition which insists among other things of knowing the limit of one's capacities. In the possibility on reaching certain goals, it is apparent all men are not created equal. In nature there are plodding barnyard fowls and soaring eagles. Jesus' parable of the "talents" is based upon the profound fact of the unquestionable inequality of natural endowments. Listen to the Supreme Teacher who so be-

lieved in the sacredness of each individual person "Unto one he gave five talents, to another two, to another one—to each according to his several ability." The application of this principle of the variability of ability is startling when we really face it. The man with five talents made another five talents and received the commendation "Well done, good

and faithful servant. Thou hast been faithful over a few things, I will set thee over many things. Enter thou into the joy of thy Lord." The man with the two talents makes another two talents and receives the same commendation. The inference is plain that if the man with one talent, the man not greatly gifted, had done his best with that one talent instead of burying it, if he had made it two, he would have received the same commendation. His rank of achievement would have been exactly the same as the others with larger amounts to invest.

That interpretation of life and of what one does with it fits in exactly with a statement made by one of the wisest men I ever knew, who after many years of dealing with the successes and failures of individuals, said, "Success is not dependent upon the possession of a high IQ. To be a success you do not have to reach the top or to outdistance others; you have only to make faithful use of whatever ability you possess." Psychologists are telling us now that the great fallacy and the cause of most unhappiness is for people to assume that to be successful they must in some way be superior to others. One of our great modern teachers gives this golden standard of real success, "To be a success you must achieve the maximum of which you are capable in your chosen field. You must not be upset emotionally by the competition from others. Your success as a person has no relation to the success or failure of anyone else."

And so it comes to pass in these days of fierce races to keep up with the Joneses that

anyone who goes to a first-class sanitarium is likely to pay down good money for good advice that he might have gotten free of charge from the New Testament. The standard of the Great Teacher had nothing to do with superiority. It had everything to do with fidelity. Ah, that suggests a cherished list each of us has known who never had his name published in any "Who's Who." But they were in the "Who's Who" of those who make life glorious for themselves and for others. In this vaster "Who's Who" are the names of those who with fidelity always did the work that was given them to do—who were habitually loyal and kind toward those whose lives they touched, whose fortitude shone in adversity, whose patience was made perfect through pain, and who faced the unseen with the cheer of faith and courage even in the valley of the shadow of death. It is one thing to arrive at a pedestal of superiority or distinction which sets one above his fellows, it is a vastly harder thing to win that success in life which will merit the supreme and final plaudit, "you did the best with what you had. Well done, good and faithful servant." One could truthfully say as he opens a beautifully bound copy of "Who's Who," "there are many dismal failures back of the apparently brilliant successes recorded in this volume, just as there are many immortal triumphs in seeming hopeless failures." Christ never noticed what one has as the measure of a man. With Him it is not what we do and less what we have. It is solely and wholly what we are that puts upon a life the stamp of failure or success. Let us open now the great golden volume of the real "Who's Who." On its fly leaf is inscribed

WHAT IS SUCCESS?

To win a little fame,
To hear a fickle world applaud
your name.
But have you not another
standard still
To judge a man of character
and will?
Ah, yes,
The man who meets with courage grim,
The daily duties that devolve
on him,
The petty mean heartbreaking
cares that tire
The patient souls who never
may aspire.
There are a myriad of such
men today,
Who all unnoted walk the
dolorous way—
Upon their shoulders still the
cross may press,
But who will say they have
not won success?

SECTION 3

YOUR BASIC FILE DATA

- NOTE: (1) The SUPERSEDED SKETCH pasted below is NO LONGER ACTIVE and is used only for filing convenience.
- (2) DATA YOU MAY HAVE SUPPLIED since it was prepared ARE NOT shown on this card, as they are filed separately.
- (3) Therefore DO NOT supply again.

Any biography-in-brief of you to be hereafter published in WHO'S WHO will, necessarily, be based on the data below (and any revisions you may have supplied since these were originally typeset) UNLESS you now supply on this file card NEW, and/or current additional data having to do with the LAST THREE MONTHS (using Section 4 to the right), and/or additional changes or corrections (using Section 2 overleaf).

BENEDIKTSSON, Bjarni, prime minister Iceland; b. Reykjavik, Iceland, Apr. 30, 1908; s. Benedikt Sveinsson and Gudrun (Pétursdóttir) B.; LL.B., U. of Iceland, 1930; student constitutional law, Berlin, 1930-32; m. Sigríður Björnsdóttir, Prof. of law U. of Iceland, 1932-40; mayor of Reykjavik, 1940-47; mem. of Parliament 1942—; del. to UN gen. assemblies, 1946-48-49; mem. Central Com., Ind. Party 1936—; chmn., 1961—; chmn. Fgn. Affairs Com., 1946-47; minister for Foreign Affairs, 1947-53; minister for justice and edn., 1953-56; chief editor Morgunblaðið 1956-59; minister for justice and industries, 1959-61; 62-63; prime minister Iceland, 1963—; Home: Haadhlíð 14, Reykjavik, Iceland.

(The above sketch DOES NOT CONTAIN revisions recently supplied by you, but THEY ARE ON FILE AND WILL BE USED.)

SECTION 4

FOR NEW DATA NOT IN FILE AND THAT HAVE TO DO WITH THE LAST THREE MONTHS

Note in the blank space below data that have to do with the LAST THREE MONTHS and are appropriate for bringing a concise biography-in-brief of you completely down to date—BUT which are NOT given to the left, and which have NOT heretofore been supplied to the Editors.

[Use the blank space above to the right for data IN ADDITION to those pasted above to the left (provided you have NOT previously supplied them) that have to do with the last three months. Use Section 2 (on other side) for making changes in them and/or other data heretofore supplied.]

FORM BEGINS OVERLEAF

WA/NBR

WHO'S WHO IN AMERICA
MARQUIS PUBLICATIONS BUILDING
210 EAST OHIO STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60611

WHO'S WHO
IN THE
PUBLIC INTEREST

U.S. POSTAGE
13
METER
140692
JUL 1967

Mr. Bjarni Benediktsson
Haadhlid 14,
Reykjavik, Iceland

TTTTT SÍMSKEYTI SÍMSKEYTI SÍMSKEYTI SÍMSKEYTI SÍMSKEYTI
nnnn

zczc tra171 gyb3979 uwb6590 sua179 lf

icrk hl urnx 024

santa barbaracalif 24 16 528p pdt via rca

lt

his excellency bjarni benediktsson prime minister
reykjavik

with gratitude and affection we send you our heartiest congratulation
on icelands independence day

Louis dreyfus

coll lt

Shs.
1957 VI 17

14:35